

*Знай: че нѣщо умно за да кажешъ,
Не трѣба твърдѣ много да мислишъ.*

(фаустъ, ч. I).

Но, при това, старайте се всякакъ да придобнете навикъ къмъ такова изложение на мислитѣ, което би прѣдставлявало съединение на строга правилностъ, изящна лекостъ (гладкостъ,) жива образностъ и богато разнообразие въ изреченията и обращенията, съ една рѣчь, всичкитѣ качества, които характеризиратъ хубавия слогъ. Но за образованнитѣ и способнитѣ хора въ всеко добръ уреденно господарство писменното изложение на мислитѣ е само крачка къмъ *устното*, т. е. къмъ свободното произнасяние связна рѣчь. Не само на ораторитѣ по занятие (профессия), както на проповѣдницитѣ, на адвокатитѣ и на политическитѣ дѣятели, са случава да казватъ слово, но и въ живота почти всекому челоуѣку могатъ да бждатъ случаи, които го принуждаватъ да изкаже публично мнѣнието си; а ако навика къмъ това не е придобитъ въ младина, то относѣ усѣщашъ винаги нѣкава си не кадърностъ и затруднение, когато ти са пада да казвашъ публично слово, което, вслѣдствие на това често губи значителна частъ отъ своята убѣдителностъ. Затова е потребно, колкото е възможно по отрано, да начеваме да са упражняваме и въ особености да избѣгваме тѣзи рабска зависимостъ отъ запискитѣ, вслѣдствие на която, както самъ Платонъ е прѣдвидѣлъ това*) мнозина образованни хора са изразяватъ по малко естествено и краснорѣчиво, отъ колкото на нищо не учившитѣ са диваци. Младешитѣ сж длѣжни да са приучватъ да мислятъ винаги въ строга послѣдователностъ и да възпроизводжатъ мислитѣ си въ назначенния редъ — безъ помощта на хартията. Листеца, на когото е заблѣзанно само нѣколко приводящи слова, може, за пръвъ пѣтъ, да служи като помощъ за памятыта; но по добръ е да са минуваме, до колкото е възможно, и безъ тѣзи помощъ. Говорящия слова е длѣженъ

*) Видѣть „Федѣра“, Платона.